

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/14/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612202975
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6612202975.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom AK Bratislava, Údernícka 5, proti odporcovi I. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., ul. N. XXXX/X, štátny občan SR, zastúpený opatrovníčkou J. C., zamestnankyňou Okresného súdu Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, zast. JUDr. Ladislavom Miklušom, so sídlom Košice, Stará Baštova 2, o zaplatenie 3 715,28 Eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec, č.k. 4C/27/2012-92 zo dňa 31. 08. 2012 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia m e n í tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu 1/ OZ právna pomoc spotrebiteľom so sídlom Košice, Sofijská 13 trovy právneho zastúpenia vo výške 99,13 Eur na účet právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v H. H., s.a. C. F. H. I. D. G. M., VS XXXXXX v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Navrhovateľovi, odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi 1/,2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Lučenec č.k. 9 Ro/73/2012-49 zo dňa 05. 04. 2012 a konanie o zaplatenie 3 715,28 Eur s prísl. vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 4C/27/2012 zastavil. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu na účet právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša trovy právneho zastúpenia vo výške 297,40 Eur. Zároveň rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil prvostupňový súd s poukazom na ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p., keď z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniel navrhovateľ späťvzatím návrhu na začatie konania. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože tieto neboli uplatnené, vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby a 2x réžijný paušál spolu 297,40 Eur.

Proti uzneseniu okresného súdu v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že vedľajší účastník - Združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľskej veci. Združenie má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, okrem toho má možnosť využívať určenú podporu ministerstva.. Poukázal na závery Krajského súdu v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012 a sp. zn. 3 Cob/259/2011. Cieľom a úmyslom zákonodarcu k novele Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 384/2008 Z.z.) bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich so spotrebiteľských zmlúv a to

prostredníctvom priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc a ktorý bude v danej oblasti aj materiálne a personálne vybavený a odborne kompetentný. Podľa navrhovateľa v danej veci existovali dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. spočítajúce v tom, že vedľajší účastník vstúpil do konania na strane odporcu za účelom ochrany jeho práv z vlastnej iniciatívy napriek tomu, že mu bol podľa § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovený aj opatrovník. Nebolo preto potrebné, aby aj vedľajší účastník ochraňoval jeho záujmy. V zmysle uvedeného nemožno zo strany vedľajšieho účastníka hovoriť o trovách účelne vynaložených. Poukázal na vlastnú skúsenosť, z ktorej zistil, že združenie nemá vedomosť o prejednávacom prípade, viaceré procesné podania sú nadbytočne opakované bez uvedenia nových významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu (rovnaký názor vyslovil Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012). Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom nemalo žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania, za účelom získania finančných prostriedkov (rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co/91/2012). Zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými, na uplatňovanie, alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Nepriznaním náhrady trov konania sa neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní (čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR), pretože trovy neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania (obdobne Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03). Navrhol zmeniť uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku tak, že vedľajšiemu účastníkovi súd náhradu trov konania neprizná. Zároveň uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške spolu 23,10 Eur.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril vedľajší účastník. Zotrval na požiadavke oprávnenosti priznania náhrady trov prvostupňového konania. Za absurdné označil, že navrhovateľ vedľajšiemu účastníkovi vyčíta hromadný vstup do konania, pričom práve navrhovateľ hromadne uplatňuje proti spotrebiteľom neprijateľné zmluvné podmienky z premlčaných nárokov. Vedľajší účastník vstupuje do konaní iba voči vytypovaným dodávateľom a na vybraných súdoch vo veciach, ktoré je schopný fyzicky zvládnuť. Nesúhlasí s tvrdením navrhovateľa, že cieľom vedľajšieho účastníka nie je ochrana práv spotrebiteľa, ale dosiahnutie odmeny. Je to v rozpore s faktom, že vedľajší účastník podáva vyjadrenie aj vo veci, kde sa nedá úspech čakať v snahe očistiť zmluvy od neprijateľných zmluvných podmienok, resp. dáva námietku premlčania aj po späťvzatí návrhu na začatie konania, keďže je toho názoru, že vznesená námietka premlčania do právoplatného skončenia znamená, že súd nebude môcť navrhovateľovi z tých istých skutkových dôvodov v budúcnosti žalované plnenie proti spotrebiteľovi priznať. Cieľom vedľajšieho účastníka nie je brániť navrhovateľovi v jeho podnikateľskej činnosti, ale dosiahnuť, aby naďalej nezneužíval nevedomosť spotrebiteľov a prestal uplatňovať voči nim neprijateľné zmluvné podmienky z premlčaných nárokov tak, ako to doposiaľ masívne robí. K tvrdeniu navrhovateľa, že trovy vedľajšieho účastníka neboli vynaložené účelne neobstojí práve konanie navrhovateľa je vyslovene nehospodárne a účelové. Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nie je možné zo strany súdu zmierňovať dôsledky špekulatívneho prístupu navrhovateľa, ktorý sám v nedobrej viere a vedome, prijal riziko prípadného neúspechu v konaní podaním premlčaného nároku zneužívajúc stav nízkeho právneho vedomia priemerných spotrebiteľov. Preto nie je dôvod pri rozhodovaní o trovách konania rozhodovať s použitím dôvodov hodných osobitného zreteľa, to znamená navrhovateľa od trov konania odbremeniť.

Navrhovateľovi pritom na jednej strane sú v prípade jeho úspechu priznávané (platobným rozkazom resp. rozsudkom) účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia, preto nie je prípustné takýmto diametrálne odlišným náhľadom súdu hodnotiť účelnosť trov právneho zastúpenia, to by viedlo k ľubovôli súdu v rozhodovaní. Pokiaľ by trovy vedľajšieho účastníka neboli účelne vynaložené, potom sú neúčelne vynaložené aj trovy právneho zastúpenia všetkých bánk, poisťovní, vymáhateľských spoločností, prepravných spoločností, mobilných operátorov a pod., teda navrhovateľov, pre ktorých je charakteristické, že ich žaloby sa z hľadiska právnej argumentácie nelíšia, čo je v rozpore s dennodennou realitou nielen na tomto súde, ale na všetkých súdoch v SR. Nesúhlasí tiež s argumentom navrhovateľa, že vedľajší účastník musí mať zo svojej podstaty odborný aparát na poskytnutie právnej pomoci. Následkom takéhoto názoru by bol absurdný záver, podľa ktorého vytvoriť združenie a byť jeho členom nemôžu byť len osoby s neprávnickým vzdelaním, vyžadovať aby členom združenia bola aj osoba s odbornými právnymi znalosťami je neústavným a ničím neodôvodneným zásahom do práva každého slobodne sa združovať.

Pokiaľ ide o účelnosť trov právneho zastúpenia tvrdí, že v tomto prípade išlo o trovy právneho zastúpenia, ktoré bezprostredne súviseli s konaním, právny úkon vyjadrenie k žalobnému návrhu nepochybne takýmto úkonom je. Vedľajší účastník svoje právne a skutkové posúdenie prípadu vykonal pri prvom úkone, ktorý mu patril a v dôsledku, ktorého pre neúspech vo veci navrhovateľ berie späť návrh na začatie konania, preto ani tento úkon nebol nadbytočným. Nebol ani nadmerný, uplatnená hodnota je vypočítaná v súlade s vyhláškou o odmenách a náhradách advokátov č. 655/2004 Z.z. Nemožno ignorovať fakt, že vyjadrenie vo veci nie je iba administratívna činnosť, musí mu nevyhnutne predchádzať právne posúdenie a skutkový rozbor uplatneného nároku zohľadňujúce individuálne a konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Vyjadril názor, že len v rámci princípu rovnosti zbraní nie je spravodlivé vyžadovať, aby proti navrhovateľovi, ktorý inicioval tisíce konaní v celej SR a je zastúpený v každej veci silnou advokátskou kanceláriou, vystupovali iba laici združení v občianskom združení bez právneho zastúpenia. Práve vzhľadom na početnosť sporov iniciovaných navrhovateľom bolo nutné v záujme ochrany, čo najväčšieho počtu spotrebiteľov použiť aj profesionálnu zručnosť, teda právnu pomoc advokáta. Uplatnené trovy právneho zastúpenia považuje za nanajvyš účelné aj s prihliadnutím na charakter sporového procesu, v ktorom vznikli a ktorý sa vyznačuje prvkami kontradiktórnosti. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka nebolo len formálnym uplatnením jeho procesného práva bez náležitej starostlivosti a opodstatnenosti. S poukazom na citovanú odbornú právnu literatúru vyjadril názor, že odmena advokáta je vždy nákladom potrebným k účelnému uplatňovaniu resp. bráneniu práva. Podľa vedľajšieho účastníka situáciu navrhovateľa nie je potrebné zmierňovať použitím ustanovenia § 150 O.s.p. pretože proti vedľajšiemu účastníkovi sa nachádza v nepomerne výhodnejšom postavení. Ďalej rozsiahol argumentoval viacerými súdnymi rozhodnutiami, v ktorých mu ako vedľajšiemu účastníkovi bolo priznané právo na náhradu trov konania. Navrhol potvrdiť napadnutý výrok uznesenia okresného súdu ako vecne správny a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania vo výške 19,25 Eur.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. Podľa § 220 O.s.p. napadnutý výrok o náhrade trov prvostupňového konania v prospech vedľajšieho účastníka zmenil.

Ostatné výroky uznesenia okresného súdu odvolaním neboli napadnuté, preto ostávajú nedotknuté.

Navrhovateľ v preskúmvanej veci uplatnil voči odporčyni nárok na zapltenie sumy 3 715,28 Eur spolu s úrokom z omeškania a náhradou trov konania. Súd na základe návrhu navrhovateľa vydal platobný rozkaz, pretože sa tento nepodarilo odporcovi doručiť do vlastných rúk, súd platobný rozkaz zrušil a vzhľadom na späťvzatie návrhu navrhovateľom konanie zastavil. Odporcovi ustanovil podľa § 29 ods. 2 O.s.p. opatrovníčku z dôvodu, že sa zdržiava na neznámom mieste a to uznesením zo dňa 20. 08. 2012. Vedľajší účastník zahlásil vstup do konania podaním doručeným súdu 15. 05. 2012, dňa 31. 08. 2012 doručil súdu písomné vyjadrenie.

Dňa 28. 08. 2012 bolo súdu doručené podanie navrhovateľa, ktorým návrh na začatie konania zobrať späť.

Z uvedeného je teda zrejmé, že vedľajší účastník zahlásil vstup do konania predtým, ako navrhovateľ zobrať návrh na začatie konania späť, písomné vyjadrenie zaslal až po späťvzatí návrhu na začatie konania.

Vzhľadom na viazanosť súdu rozsahom a obsahom odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) predmetom preskúmvania odvolacím súdom bola tá časť prvostupňového rozhodnutia, ktorou bolo rozhodované o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi OZ právna pomoc spotrebiteľom, ktorý bol zastúpený advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom. Odvolací súd poukazuje na relevantnú právnu úpravu, v zmysle ktorej vedľajší účastník mal právo postupovať spôsobom, ktorý zvolil, to znamená zahlásiť vstup do konania (§ 93 ods. 3 O.s.p.) na tento jeho procesný postup nebol potrebný ani súhlas súdu, ani súhlas niektorého z hlavných účastníkov konania. Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti, ako účastník na strane ktorého vystupuje. Koná však iba

sám za seba. Podľa Ústavy SR každý má zaručené právo dať sa zastúpiť advokátom (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR). Pokiaľ účastníkovi (vedľajšiemu účastníkovi) vo veci vznikli trovy konania a bol úspešným účastníkom, ktorý zásadne má na náhradu týchto trov právo, je potrebné o týchto rozhodnúť.

V označenej veci nebolo rozhodnuté meritórne, o trovách bolo potrebné rozhodovať v zmysle zásady zodpovednosti za zastavenie konania. Správne postupoval prvostupňový súd, keď povinnosť nahradiť trovy konania za jeho zastavenie uložil navrhovateľovi, keďže k zastaveniu konania došlo v dôsledku späťvzatia žalobného návrhu, pričom nenastala ďalej predpokladaná podmienka a to, že návrh bol podaný dôvodne a pre správanie sa odporcu bol návrh vzatý späť.

Pri posudzovaní uplatnenej náhrady, súd skúma aj účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom. Je teda potrebné rozlíšiť medzi právom účastníka na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc, keď tieto nároky síce úzko súvisia, nie sú však nerozlučne spojené.

Odvolací súd konštatuje, že v danej veci ide o typovo jednoduchú vec, ako aj po skutkovej, tak aj právnej stránke. Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti dostatočne známe, že vedľajší účastník vystupuje v početných obdobných súdnych sporoch, ním uplatnená obrana je rutinou činnosťou, ide o opakované a právne nenáročné podania. Navyše v tejto veci, ako sa uvádza vyššie k podaniu vyjadrenia došlo až potom, ako navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť treba však zároveň priznať, že tieto jednotlivé podania boli súdu doručované v krátkych za sebou nasledujúcich lehotách. Za takejto situácie je nepochybne správne, keď súd s poukazom na ust. § 150 ods. 1 O.s.p. považoval tieto okolnosti za dôvody hodné osobitného zreteľa (jednak poukaz na opakované početné obdobné návrhy zo strany vedľajšieho účastníka a jednak skutočnosť, že písomné vyjadrenie vo veci samej bolo podané až potom, keď navrhovateľ zobral návrh späť, pričom vstup do konania zahlásil vedľajší účastník pred späťvzatím návrhu. Z uvedených dôvodov moderoval odvolací súd priznanú náhradu trov prvostupňového konania tak, že z uplatnených trov za dva úkony právnej služby a réžijné náhrady priznal iba 1/3 (jeden úkon právnej služby mal hodnotu 141,07 Eur, 1 x réžijný paušál 7,63 Eur, uplatnené boli dva úkony právnej služby a to prevzatie veci vrátane prvej porady a vyjadrenie k žalobnému návrhu). Ako je zrejmé zo spisu, toto podanie písomné vyjadrenie bolo dátumované dňa 22.08. 2012, na poštu bolo podané dňa 24.08. 2012 a súdu bolo doručené dňa 31. 08. 2012.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p., keď odvolateľ a dotknutý vedľajší účastník boli v odvolacom konaní úspešní len čiastočne. Odporca trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani zo spisu mu žiadne trovy odvolacieho konania nevyplývajú.

Dňa 04. 09. 2012 oznámilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu, požiadalo o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami a uplatnil náhradu trov konania. Po obdržaní žalobného návrhu a oznámení súdu, že vo veci bolo už rozhodnuté, ostal tento nečinný.

V priebehu odvolacieho konania bolo súdu doručené podanie Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov a.s., so sídlom Skalica, ktorý oznamuje okresnému súdu podaním doručeným súdu dňa 21. 01. 2013 vstup do konania a požaduje zaslanie návrhu na začatie konania s príslušnými prílohami. Pokiaľ je konanie už skončené, na uvedenom netrvá a netrvá na tom, aby túto skutočnosť okresný súd oznamoval.

Odvolací súd vzhľadom na skutočnosť, že konanie vo veci samej bolo zastavené, a týmto ďalším „vedľajším účastníkom“ už uplynula lehota na prípadné podanie odvolania, túto skutočnosť iba skonštatoval a na tento označený „vstup do konania“ neprihliadal.

Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.